

Miks ei ole
füüsikahuvilisi?

Koolimatemaatika,
mis ta siis on?

KES
REPOPULARI-
SEERIB
FÜSIKA?

VEEL KOOLIMATEMAATIKAST

Füüsika
on
suur
nauding

ALGUS 1.LK.

Füüsikakandidaat Viktor Korroviitsi avaloo pealkirjaks sai «Miks ei ole füüsikahuvilisi?», seesugune formuleering eeldas kõigil järgnevatel oma vastusevõimaluste pakkumist. Muidugi on liiga palju loota, et ainult see arutelu kõik küsimärgid kohe hüüumärkidega asendas, kuid ka püüd seda teha maksab ju midagi.

Asjaomastele füüsika- ja matemaatikaringkondadele midagi lausa uut vaevalt ja selles arutelus oli. Tähelepanu keskmesse aga tõusis probleem küll. Kindlasti oli vaja ka seda, sest nagu

kirjutas TRO üldfüüsika kateedri juhataja Henn Voolaid: «On ilmselt, et tervet rida probleeme ei lahenda ilma kõrgemalseisvate organite abita, kuid küllalt palju kitsaskohti (õpikud, programmid, propaganda jms.) on kõrvaldatavad, kui juttudele järgneks tegelik töö.»

Tegelikult on selles viimases lauses väljendatud veel üks arutelu mõte, mida on «ametkondlikeks barjäärideks» nimetanud teisedki kirjutajad. See, et küsimusele — miks ei ole füüsika (matemaatika) huvilisi? — vastuse otsimine on paljuski jäänud/jäetud füüsikute ja matemaatikute endi õlgadele.

Mida aga võisid need lood anda «lihtsale» lugejale? Kooli-

asju arutlevate lugude puhul on «lihtne lugeja» muidugi üsna suhteline mõiste, sest oma side koolis sündivaga on meil kõigil. Ning kui aastast aastas on kuulda, et füüsika-matemaatika-keemia erialadele soovijaid kõrgkoolides ei jätku, on ju õigus küsida: milles on siis asi? Miks ei taheta õppida reaalseid, eriti matemaatikat ja füüsikat?

Igal tasemel koolide ja teadusasutuste kõrval huvitab see küsimus ilmselt ka kodusid (või loe: igahühte meist!). On ju mingisugune osa — kooli suure osa kõrval — aine vastu huvi äratamises ka kodul, missugustele eluvajadustele noort inimest orienteeritakse. Või õigemini vist: missuguseid eluvajadusi

mittevajaminevateks tunnistatakse. Pole ju uudis, et kõne all olevad ained pahatihti ka seda peavad kuulma. Muidugi ei tõsta üks arutelu füüsikat ja matemaatikat hoobilt huvikõrgustesse, kuid arvata, et asja põhjalikum tundmine ei tule kahjuks kunagi.

Kooli juurde väljajätmise on ilmselt ka loomulik, sest nagu kirjutas pedagoogikainstituudi teadusdirektor Aksel Telgmaa: «Kust saab õpilane algteadmised ja seega ka esimese huviäratuse matemaatikas, füüsikas või mis tahes muus aines? Eks ikka (peamiselt) koolist. Järelikult on loogiline otsida põhjusi, miks tung kõrgkooli reaalsele kesne, nende ainete õpetamise süste-

mi üldkoolis.» Kellel meist selle viimasega suhteid pole...

Missugune saaks olla kokkuvõte? Vaevalt et lõplik, sest probleemi olemus on lihtsalt teistsugune. Seepärast palusime kokkuvõtva mõttega kirjutised kahelt asjatundjalt. Täna ilmutab füüsika poole lugu TRO üldfüüsika kateedri dotsendilt Gunnar Karult, homme matemaatika poole lugu TPedi matemaatika kateedri juhatajalt, haridusministeeriumi matemaatikakomissjoni aseesimehelt Rein Koldelt. «Edasi» kooliosakond tänav kõiki neid, kes meile kirjutasid, ja ka neid, kes lugesid ning kaasa mõtlesid.

VAHUR KALMRE